

MƯA TRONG CA DAO

Ths. Trần Tùng Chinh

Từ xa xưa, từ thuở khai thiên lập địa, một hiện tượng bình thường của thiên nhiên - sự tuần hoàn của nước - đã đi vào trong văn học dân gian với vị thần mưa kỳ vĩ và bí ẩn. Nhưng không chỉ có thế. Những cơn mưa "bong bóng phập phồng" còn rì rào vào trong ca dao, tí tách rơi trên những mối tình dung dị và thơ mộng của cha ông ta thuở trước.

Vâng, ngày xưa ngày xưa... kỷ niệm tình yêu cũng bắt đầu bằng những cơn mưa:

Trời mưa cho ướt lá cau

Đôi ta be bé rủ nhau đi bừa.

Mưa làm xanh lá. Mưa cũng làm xanh mãi những mối tình chất phác, hồn hậu đơn sơ. Họ yêu nhau và gắn bó nhau trong công việc lao động "cây sâu cuốc bẫm". Và những giọt "mồ hôi thánh thót như mưa" cũng là những dải dầu lao khổ mà họ đã hết lòng chia sẻ cùng nhau. Điều đó đã tạo nên một chiều sâu không đo đếm được.

Trời mưa rụng lá đầy đình

Bao nhiêu lá rụng thương mình bấy nhiêu

Họ chia tay:

Chàng về để thiếp xin đưa

Xin ông trời nắng khoan mưa ướt đường

Để rồi lo lắng không yên:

Một ngày năm bảy trận dông

Anh đi nằm bãi sao không thấy về ?

Vậy thì, mưa gió, vô hình trung đã là một cơ hội tốt đẹp để bày tỏ tình cảm của mình. Có thương, có yêu thì mới có "bồi hồi bồi hồi", "đứng ngồi không yên". Mà "trời yên bể lặng" thì có gì để mà lo với lắng? Thành ra:

Đêm qua chớp bể mưa nguồn

Hỏi người tri kỷ có buồn hay không ?

Không chỉ buồn. Mà còn là nhưng là nhớ:

Nhớ ai em những khóc thầm

Hai hàng nước mắt đầm đầm như mưa.

Người xưa thậm xưng "hình ảnh" nhưng cái "tình cảm" chân thành tha thiết và mộc mạc kia thì lại không thậm xưng một chút nào. Có ai đếm được những cơn mưa từ trời cao đã gieo đi bao nhiêu giọt nước ? Thì đấy, làm sao đếm hết nhớ

thương
cũng như
mưa "ướt
đầm vật áo"
lúc chia đôi
bạn.

Ừ thì người ta không hề che dấu niềm thương nỗi nhớ đấy. Anh tính sao đây? Lạ chưa? Anh cũng lấy mưa mà biện bạch cho hành động "khó giải thích" của mình.

Trời mưa thì giếng nắng đầy

Anh nắng đi lại mẹ thầy em thương

"Me thầy" chứ
chả phải em đâu
đấy! Thật là khéo
léo và ý nhị. Lời
lễ kín đáo mà
vẫn hết sức rõ
ràng và duyên
dáng làm sao.
Người trong

cuộc, tỉ như có "giả đồ ngó lơ" thì cũng "thương nhau đứt ruột".

Cũng may:

Mạ non mà cấy đất bền

Mưa hòa gió thuận, có tiền cưới em.

Mà đã "để ý" nhau từ cơn mưa "ướt lá cau" dạo nào thì:

Gió đưa gió đẩy mây mưa

Gặp đâu hay đó kén lựa mà chi.

Tình yêu vốn đã đẹp. Tình yêu trong những cơn mưa trong ca dao lại càng đẹp. Dưới mưa, tình yêu cũng lấp lánh, thanh khiết và ngọt ngào như những giọt mưa.

Và:

Trời mưa cho ướt lá dừa

Đôi ta be bé đi bừa... đồng trong

Mới hay, mưa không chỉ là một hiện tượng của thiên nhiên, không chỉ là sự tuần hoàn của nước... ☞